

1 VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

- 1.1 Bonitace je odbornou chovatelskou činností, která na základě poznatků o exteriérových a povahových kvalitách v porovnání s platným standardem FCI, jakož i na základě posouzení rodokmenové hodnoty jedince, slouží k určení chovné upotřebitelnosti a je pro chovatele vodítkem pro výběr chovných párů.
- 1.2 Bonitace plemene hovawart na území ČR pořádá Hovawart klub ČR, o.s. (HwK ČR, o.s.). Vedoucím akce je bonitační referent, případně jím pověřená osoba. Jedna bonitační komise může během dne posoudit max. 30 jedinců přihlášených na celou bonitaci.
- 1.3 Posuzování psů na bonitaci mohou provádět vybraní rozhodčí s potřebnou kvalifikací, delegovaní výborem, kteří jsou podrobně seznámeni se stavem chovu a postupují ve své práci podle chovatelských cílů HwK ČR, o.s.
- 1.4 Posuzování bonitací musí být provedeno dle bonitační karty, která obsahuje údaje o exteriéru i údaje o povahovém testu (PT). Výsledek bonitace je sestaven bonitačním kódem, který se zapisuje do průkazu původu. Originál bonitační karty obdrží HPCH, kopii majitel bonitovaného jedince nebo jeho zástupce.
- 1.5 Bonitovaného jedince předvádí v celém průběhu posuzování jedna osoba (dále jen psovod). Psovod nemusí být majitelem psa.
- 1.6 Proti rozhodnutí bonitační komise má majitel právo se odvolat doporučeným dopisem k výboru klubu a to nejpozději do 30 dnů po termínu bonitace. Vyhoví-li výbor odvolání, bude provedena nová bonitace s rozšířenou bonitační komisí o 2 členy. Prokáže-li se chybnost rozhodnutí původní komise, má majitel právo na náhradu přímých nákladů spojených s novou bonitací.
- 1.7 Importovaného nebo zapůjčeného jedince ze zahraničí nelze v chovu využít, nemá-li splněny naše podmínky chovnosti a absolvování bonitaci u nás. V zájmu chovu je výbor na základě žádosti majitele a doporučení chovatelského kolegia oprávněn zorganizovat individuální bonitaci. Náklady s tímto spojené se rozdělí rovným dílem mezi žadatele a klub.
- 1.8 Bonitační komise je oprávněna rozhodnout o opakování bonitace za předpokladu, že dojde k pochybnosti o identitě předváděného jedince, případně i bonitaci zrušit.
- 1.9 Při neúspěšném absolvování PT lze bonitaci 1x opakovat, nejdříve však za 6 měsíců.
- 1.10 Na bonitaci je nutno se přihlásit. Přihláška je ke stažení na klubovém webu, případně zveřejněna v klubovém tisku.
- 1.11 Odstoupení majitele z bonitace, na kterou je přihlášen, a její přesunutí na jiný termín, je možné za předpokladu, že tak učiní nejpozději týden před bonitací. V tom případě zaplacený poplatek nepropadá, ale převádí se na další přihlášený termín. V ostatních případech poplatek propadá a použije se na hrazení nákladů vzniklých s organizačním zajištěním bonitace.

2 PODMÍNKY PRO ÚČAST NA BONITACI

Podmínky pro účast na bonitaci upřesňuje bod 5.1 Zápisního řádu:

1. platný průkaz původu
2. čitelné tetovací číslo nebo označení čipem pro kontrolu totožnosti
3. splněný svod mladých
4. dosažený věk v den bonitace
5. zapsaný výsledek vyhodnocení RTG DKK v průkazu původu
6. zapsané výstavní ocenění v průkazu původu
7. očkovací průkaz nebo Europas , který má platná předepsaná očkování
8. do uzávěrky zaslaná přihláška a uhrazený poplatek za bonitaci

3 BONITAČNÍ KOMISE

- 3.1 Bonitační komise je tříčlenná a posuzuje kolektivně. Tvoří ji:
  - hlavní poradce chovu, případně jím jmenovaný poradce chovu (předseda)

- rozhodčí z exteriéru s aprobací pro plemeno hovawart
  - rozhodčí z výkonu
- 3.2 Všichni členové bonitační komise po celou dobu hodnocení úzce spolupracují a rozhodují o zařazení psa do chovu. Konečné rozhodnutí při posuzování exteriéru přísluší rozhodčímu pro exteriér, při posuzování reakcí při jednotlivých částech PT povahy musí být dosaženo shody alespoň u dvou členů komise; výsledné hodnocení povahy je dáno převažujícím hodnocením v jednotlivých bodech, jak je popsáno v části Povahový test.
- 3.3 Bonitační komise má právo chovnost v odůvodněných případech omezit (DKK, exteriér, PT).
- 3.4 Bonitační komise je povinna:
- vyplnit řádně bonitační kartu a písemně vyjádřit zda je jedinec zařazen, nezařazen nebo
  - vyřazen z chovu, případně uvést omezení, pokud bylo uděleno. Na originálu i kopii bonitační karty musí být podpisy všech členů bonitační komise a razítko HwK ČR, o.s
  - posuzovat objektivně v souladu s tímto bonitačním řádem.
  - Člen bonitační komise nesmí posuzovat psa nebo fenu v majetku svém nebo člena rodiny.

4 PRÁVA A POVINNOSTI POŘADATELE

- plánovat termíny bonitace a v dostatečném předstihu žádat o delegování rozhodčích, pomocníka a dalších osob zajišťujících organizaci akce (vedoucího akce, zapisovatele apod.)
- v odůvodněných případech odvolat konání akce
- uskutečňovat dostatečný počet bonitací v běžném kalendářním roce
- zajistit prostory vyhovující svou velikostí podmínkám bonitace a s dostatečným hygienickým zázemím pro majitele a návštěvníky akce.
- zajistit pomůcky pro řádný průběh akce (pevné podložky na měření, čtečky čipů, přístřešky apod.)
- s dostatečným předstihem informovat prostřednictvím Zpravodaje a klubového webu majitele hovawartů o termínech konání bonitací
- v případě odvolání akce před jejím konáním, oznámit bezodkladně toto rozhodčím, pomocníkům, členům klubu apod.

5 PRÁVA A POVINNOSTI VEDOUcíHO AKCE

- přijímat přihlášky a v odůvodněných případech přihlášky na akci odmítnout
- zastupovat v době před akcí, v jejím průběhu a při likvidaci akce pořadatele
- zprostředkovat styk rozhodčího s pomocníky a psovody
- znát bonitační řád, řídit se jeho ustanoveními a dbát na jeho dodržování v průběhu celé akce
- dostavit se na místo pořádání včas a zdržovat se po celou dobu průběhu (nenechat se zastupovat)
- vymezit prostory pro pořádání povahového testu a posuzování exteriéru, vymezit místo pro možnost sledování akce, vymezit místo pro volný pohyb psů, aby nedocházelo k narušení řádného průběhu bonitace
- obstarat veterinární zajištění akce (povolení a veterinární kontrolu)
- předat bonitační karty a fotokopie průkazů původu všech uchovněných jedinců HPCH, který zabezpečí jejich rozeslání pro poradce chovu
- zveřejnit výsledky bonitace max. do 10 dnů od provedení bonitace na klubovém webu a zaslat podklady pro uveřejnění ve Zpravodaji.

6 PRÁVA A POVINNOSTI MAJITELE (PSOVODA)

- psovod má právo obdržet potřebné informace týkající se organizace bonitace

- odstoupit před začátkem posuzování PT svého psa z celkové bonitace. Pozdější odstoupení nebo změna PT na žádost majitele již není možné.
- psovod má povinnost znát bonitační řád a řídit se jeho ustanoveními
- dodržovat platné veterinární předpisy a předpisy na ochranu zvířat
- být ukázněný při jednání s členy bonitační komise, vedoucím akce, pomocníky a ostatními účastníky akce
- plnit pokyny bonitační komise a vedoucího akce
- při přejímce obdržet katalog a katalogové číslo, pod kterým bude na bonitaci nastupovat.
- Psovod je povinen po celou dobu akce nosit katalogové číslo viditelně umístěné na svém oděvu
- nejpozději při přejímce nahlásit hárající fenu
- nechat zapsat výsledek bonitace do průkazu původu
- psovod zodpovídá v průběhu celé akce za škody způsobené psem

7 PRŮBĚH BONITACE

- povahový test
  - hodnocení exteriéru
  - odběry vzorků za účelem ověřování původu
- 7.1 Každá bonitace se zahajuje nástupem všech účastníků – psovodů se psy (mimo hárající feny), bonitační komise i pomocníků. Vedoucí akce vyhláší harmonogram a další organizační pokyny.
  - 7.2 Pokud se pes v průběhu bonitace zraní nebo je ve svých možnostech omezen, má bonitační komise právo, i proti mínění psovoda, bonitaci u tohoto psa ukončit. Trestat psa během akce je nepřipustné a je důvodem k vyloučení psovoda a psa z bonitace.
  - 7.3 Pro nepřiměřenou a nežádoucí útočnost (na osoby i psy), nezvladatelnost nebo silnou bázlivost psa, kdykoliv v průběhu akce, má bonitační komise povinnost vyloučit psa z účasti na bonitaci.
  - 7.4 Psovodi se psy nastupují k jednotlivým částem bonitace dle pořadí určeném v katalogu, kde je následující řazení: abecedně první psi, potom feny. Pořadí nelze bez vážných důvodů měnit, výjimkou jsou háravé feny, které nastupují vždy jako poslední.
  - 7.5 V rámci hodnocení exteriéru bonitovaných jedinců se provádí: měření (dle bonitační karty), kontrola chrupu, varlat u samců, posouzení v klidu ve výstavním postoji, posouzení v pohybu. Součástí hodnocení exteriéru jsou body č . 1 a 2 povahového testu. Hodnocení exteriéru se provádí ve vymezeném „kruhu“, který musí být vybaven pevnou podložkou pro měření.
  - 7.6 Kontrolu tetovacího čísla (čipu) bonitovaného jedince provede člen bonitační komise před začátkem povahového testu.
  - 7.7 Úspěšné absolvování povahového testu pro uchovnění lze zadat jen tehdy, získá-li bonitovaný jedinec min. hodnocení C.
  - 7.8 Bonitační komise má právo požádat v průběhu povahového testu o opakování příslušného bodu PT, pokud to považuje za nutné pro objektivní hodnocení.
  - 7.9 Není přípustné, aby psovod v průběhu PT používal k ovlivnění psa hračky nebo pamlsky. Nedodržení tohoto ustanovení vede k ukončení povahového testu.
  - 7.10 Vybavení pomocníka: figurantský oblek, ochranný rukáv pro mladé psy, měkký kožený obušek.

Povinná výstroj psa

- jednořadý hladký řetízkový obojek, který nesmí být nastaven na stahování (nošení postrojů a jiných obojků je zakázáno)
- pevné vodítko, které musí mít psovod neustále u sebe, i když na něm nevede svého psa. Ovladatelného jedince lze při hodnocení exteriéru předvést na výstavním vodítku
- vlastní předmět – balónek, činka, pešek, bota, rukavice apod., nesmí být použita potrava

8 MINIMÁLNÍ POŽADAVKY PRO JEDNOTLIVÉ TŘÍDY CHOVNOSTI

8.1 Chovný, 3. třída chovnosti:

- DKK feny max. 1/1, psi 0/0
- jedno výstavní ocenění min. „velmi dobrý“ získané ve třídě nad 15 měsíců na výstavě, pořádané ČMKU se zadáváním min. titulu CAC
- soubor standardem tolerovaných odchylek od standardu
- výsledek povahového testu v povinné části min. C

8.2 Chovný, 2. třída chovnosti:

- DKK feny max. 1/1, psi 0/0
- výstavní ocenění „výborný“ získané ve třídách nad 15 měsíců na výstavě, pořádané ČMKU se zadáváním min. titulu CAC
- minimum drobných odchylek od standardu
- výsledek povahového testu v povinné části min. B

8.3 Chovný, 1. třída chovnosti:

- DKK 0/0
- Výsledek povahového testu A
- plnochrupost , minimum drobných, nezávažných odchylek od standardu
- zkouška z výkonu potřebná pro zařazení do třídy pracovní nebo 1. stupeň z NZŘ SZBK ČR s min. výsledkem za „dobře“
- výstavní ocenění „výborný“ získané ve třídách nad 15 měsíců na Klubové nebo Speciální výstavě, pořádané HwK ČR, o.s.

9 POVAHOVÝ TEST

Popis povahového testu je samostatnou přílohou Bonitačního řádu

10 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

10.1 Poplatek za bonitaci se hradí na základě poplatkové listiny.

10.2 Kritéria zpřísňující nároky na exteriér, povahu a podmínky pro udělení chovnosti navrhuje chovatelské kolegium HwK ČR, o.s. a schvaluje Členská schůze.

10.3 Tento bonitační řád vstupuje v platnost 01. 01. 2009.